

RICARD PÉREZ CASADO
L'Eix Mediterrani constitueix la clau real del país, i fóra oportú fer-lo valer on toca, i no en baralles estèrils o intervencions desafortunades. [...] I ara que Madrid se'n va, torna el casticisme més centralista, és l'hora d'emprendre una recuperació que, en l'ordre de les realitats quotidianes, en les relacions socials i econòmiques, en les afinitats, mai no s'ha perdut. Competir i cooperar, sempre. Acceptar la subalternitat, sense més raó que l'obsequència davant els poders que sempre ens han aclaparat, mai.

Barcelona-València:

Les relacions de veïnatge sempre són complexes a tots els nivells. També entre ciutats, al llarg de la història, i en el present globalitzat amb més raó si calia.

De fet, la desaparició, en part, de moltes de les característiques clàssiques dels anomenats estats nacionals ha propiciat un creixement espectacular de la competència entre les ciutats, entre sistemes de ciutats, o entre les ciutats xarxa, que els autors encara no s'han posat d'acord per qualificar els nous processos urbans. La superposició de noves estructures, com les autonòmiques en el cas espanyol, o el camí federalista de molts antics estats, fa més important l'anàlisi del fet urbà i de les accions dels governs locals sobre el territori.

Són dues les actituds que poden prendre les ciutats centrals dels sistemes urbans. D'una part, a més de vertebrar el propi sistema, entrar en competència directa amb l'altra o altres i els seus sistemes. De l'altra, establir lligams de cooperació activa enfront d'altres sistemes urbans o davant de les accions dels altres òrgans de govern del territori realment subsistents. I, finalment, en l'àmbit de les organitzacions supraestats, fer-se escoltar i intervenir en els afers que afecten la salut de les respectives xarxes urbanes.

L'autor, no cal aclarir-ho, se situa en l'àmbit de la cooperació en competència, en què les habilitats direccionals de les respectives capçaleres representen un paper clau. És a dir, les capacitats dels governs locals resulten, a tal efecte, decisives. Els governs locals, però també de manera fonamental les organitzacions ciutadanes, dels sindicats als empresaris i tots els moviments socials urbans, són determinants de la salut ciutadana. La complicitat dels agents socials urbans, econòmics, socials, culturals esdevé així una peça clau per formular objectius de caràcter col·lectiu i, en conseqüència, d'objectius urbans.

La situació València-Barcelona és, a hores d'ara, de competència sense cooperació, i fins i tot d'ignorància mútua en temes cabdals per a la salut dels respec-

tius sistemes urbans. Els ports, els sistemes d'accessibilitat ferroviària, i els seus enllaços a escala europea, o de carreteres, l'ordenació del litoral i la sostenibilitat –i són només exemples trets a l'atzar– constitueixen elements que haurien de ser considerats tant per les instàncies polítiques i administratives respectives com pels agents socials que hi intervenen de manera activa. La competència més ferotge, o, per dir-ho d'una altra manera, la que més ens amenaça, no ve justament de les nostres respectives àrees. I això hauríem de saber-ho tots, més enllà de les gelosies i de les referències simbòliques sovint passades. De fet, ens diuen els economistes, els millors i majors socis comercials són els respectius espais territorials, els de València i Barcelona, com les Balears per a tots dos, o el nus aragonès al rerepaís immediat. Aquest fet podria significar que només determinades elits urbanes estan interessades a mantenir una confrontació a València, i una indiferència a Barcelona, per sobre dels interessos reals d'ambdues i de les afinitats indubtables entre les poblacions.

He dit confrontació des de València, com per altra part li passa també a Alacant respecte del cap i casal valencià. I indiferència, per a no dir indissimulada capacitat de supèrbia d'alguna part de les elits barcelonines. Posem un exemple, per a mi colpidor: les operacions de reforma urbana de la ciutat de València són jutjades com a agressives, mentre que el model Barcelona, que compartim, no és objectat en operacions semblants. Això sí, aplaudides per elits locals de València, insatisfetes, i amb raó amb la gestió, vull pensar que actual, dels governs de la dreta del PP.

La consolidació de districtes industrials, a un costat i l'altre del riu de la Sénia, i les seues relacions creixents, hauria de fer pensar a confrontadors i indiferents en la necessitat de trobar espais comuns de diàleg més enllà dels plantejaments provincians d'un costat i de l'altre. L'activitat econòmica i el desenvolupament social són paral·lels, si no convergents, i

la competència cooperativa

Pont de la Porta d'Europa, al Port de Barcelona. Millorar les xarxes portuària i ferroviària hauria de ser un objectiu comú de València i Barcelona.

això, és clar, genera competència. Els clixés respectius sembla que no varien, quan per fortuna la realitat ha canviat, tant pel que fa a una bona part del territori de Catalunya com pel que fa a la totalitat del País Valencià. La complexitat de l'activitat econòmica, el seu caràcter fortament vinculat a l'espai europeu i mediterrani, ja és comuna a tot l'àmbit, i la complementarietat de les activitats, la norma. Potenciar-ne les relacions cooperatives resulta, a hores d'ara, imprescindible, i això més enllà, és clar, de les elits culturals o dels àmbits acadèmics. Cal una traducció social, política també, de la nova realitat, i cal posar sobre la taula els problemes de les relacions internes d'una banda, i les relacions amb els poders autonòmics i central de l'altra.

Les reflexions sobre l'Euram del professor Boira Mahiques haurien de tras-

passar el món i l'ambient de l'acadèmica per transformar-se en una eina social i política. Certament, cal tenir presents esforços molt anteriors, com els precedents llunyans que poden ser Joaquim Reig i el seu *País Valencià*, o, com afegesc jo, *L'Estructura econòmica del País Valencià*. L'Eix Mediterrani constitueix la clau real del país, i fóra oportú fer-lo valer on toca, i no en baralles estèrils o intervencions desafortunades.

I ara que Madrid se'n va, i torna el casticisme més centralista, és l'hora d'emprendre una recuperació que, en l'ordre de les realitats quotidianes, en les relacions socials i econòmiques, en les afinitats, mai no s'ha perdut. Competir i cooperar, sempre. Acceptar la subalternitat, sense més raó que l'obseqüència davant els poders que sempre ens han aclaparat, mai.

Si no actuem, amb la complicitat social, repetesc, ens pot passar que anem perdent pes dins de noves estructures, que políticament i també econòmicament tenen interès que això ens passe, per raons diverses o convergents. Per contra, acceptar el marc de referència espacial, i alhora entendre que és possible cooperar i alhora competir, són dos reptes que poden permetre una nova visió, més potent, davant les amenaces evidents, des de les infraestructures –corredor mediterrani, per exemple– fins al funcionament dels fluxos econòmics i humans que han estat una constant, altrament, al llarg de la història.

Ricard Pérez Casado és doctor en història i diputat socialista per València